

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Septem Illustrium Virorum Poemata

Amstelodami, 1672

Ad Flavium Chisium Cardinalem Eminentissimum, in Galliam navigaturum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11215

A D
 FLAVIUM CHISIUM
 CARDINALEM
 EMINENTISSIMUM,

in Galliam navigaturum.

Lux ea, quæ lectum manifesto numine Divûm
 Jussit ALEXANDRUM nutantia Regna subire,
 Quantum illi tristis, tantum mihi læta refulsit.
 Tempus Io, Musæ, choreas, de more, per umbram
 Ducere Castaliam, Latiique & Phocidos arva
 Carmine Dircaeo, fidibusque implere canoris.
 Annua debentur geniali carmina luci,
 Ingenium vestro quæ fecit & otia Vati:
 Munera parva quidem; sed & ipsi parva Tonanti
 Munera dat Pastor, nec Juppiter illa recusat.

Hanc pater ipse diem Phœbus canit ore quotannis:
 Jamque fides plectrumque parat; sed gaudia differt
 Nostra Deus, citharamque jubet fervire dolori,
 Ostendens digito stantes in littore puppes
 Romuleas, Dominumque meum transferre paratas,
 Me sine, quæ Rhodanus rapido subit æquora cursu.
 Ergo omnis mecum digressu mœsta dolensque,
 FLAVI, Roma tuo, qualis nova nupta remotos
 Ad Morinos abeunte viro, quem observat amatque
 Perdita; conqueritur, seque atra in nocte relinqui,
 Dum Latium tanto viduatur fidere cœlum,
 Clamat. ALEXANDER lacrimis vix temperat æquis,
 Quem corde impavido, nec habenti nubila vultu
 Res magis adversæ, quàm res videre secundæ.

G 5

Quidni

Quidni ego crudeles Divos & fidera dicam,
 Quæ tua me vetuere sequi vestigia, Princeps?
 Non tamen, in vacua quod inutilis urbe relinquo,
 Nec mihi Sequanicas fas est invifere Athenas;
 Sed tantum doleo, quod pectora nostra, fidemque
 Æquoreis faltem non experiare periculis.
 Quamvis, Neptuni imperiis, tibi cæcula Triton
 Æquora jam sternat: jam Glaucus, amataque Glauco
 Nereidum Galathæa chori pulcherrima, Opisque,
 Et formosa Lycorias, & quæ plurima ponti
 Numina certatim Musis memorantur Achivis,
 Præsidio accurrant magnæ obsequiofa carinæ:
 Inter quæ mirata novæ spectacula pompæ
 It Thetis, Iliacum nunc primum oblita dolorem.
 Nec minus hinc roseo Zephyrus pede temperat undas;
 Thracius hinc Boreas glacie exarmatus & imbri
 Se paribus circum cava lintea librat in alis.

Ergo age, quandoquidem sine me vis ire per altum,
 I decus Aufoniæ, felicibus utere ventis:
 Dum flentes reditumque brevem, memoremque rogamus
 Nostri animum: Longas hac spe solabimur horas.
 Quod superest, vastum fugientia vela per æquor
 Albana de rupe oculis, votisque sequemur.
 Tu quoque verte oculos, & mutua concipe vota.
 Jamque mari placido, Zephyrisque faventibus exit,
 Tyrrenamque Thetin dextrâ secat alite puppis.
 Occurrit primus fluviorum Marta paternis
 Auctus aquis, lætoque rates clamore salutat.
 Hinc regio apparet prisca habitata Graviscis,
 Et Cereri dilectus ager; scopulosa leguntur
 Jam tibi, Medicæ parent quæ litora Genti.
 Scilicet hæc illa est cunctis Gens inclita terris,

Quæ, Mahumethæis ubi Græcia subdidit armis
Immeritum caput, exulibus fuit hospita Musis,
Graiaſque invexit Latio quas noverat artes.
Multa vides noſcenda ævi monumenta prioris,
Urbeſque, fluviolque, ſinus, & ab æquore circum
Undique perſuſas terras: ſed in Hercule fige
Lumina præfertim, cujus de nomine portus
Dicitur (hunc olim tenuit GENS CHISIA portum)
Partem aliquam in Divo laudum inventure tuarum.
Juppiter haud illum pater & cæleſtis origo
Tot Jove majorum deducta ab origine Divum;
Sed caput objectum pulcra pro laude periclis,
Et domitæ peſtes, & monſtra immania forti
Viſta manu fecere Deum, cæloque locarunt,
Servatæque illi poſuere altaria gentes.
Ante illum multi vixerunt ab Jove nati,
Qui quòd in amplexu jacuere ignobilis otù,
Vilia ſectantes, & inertis commoda vitæ;
Inſleti periſſe ſuis, ævoque nepotum
Ignoti, nomenque tegit quod & oſſa ſepulchrum.
En tibi (ſenſit enim Deus adventare carinas)
Lætus adeſt celiſ elatus cornibus Umbro,
Per medioſque viam fluctus ſibi pandit ad alnum
Quâ veheris, multis inopina ob gaudia vultum
Perfuſus lacrimis. Tibi donat agreſtia poma,
Te cupit amplecti, te carum dicit Alumnum:
Litus & ad patrium, claramque invitât ad urbem:
Invitant, feſtâque caput tibi fronde coronant
Fluminis herboſo ſtantes in margine Nymphæ.
Omnia quæ cernens obliquo lumine Tybris
Triftatur, gelidaſque metu jam contrahit undas.
Apparent longè pendentia Macereti

Ru-

Rudera, fonte locus medicarum notus aquarum,
Atque alia has circa terras prisca Oppida & Arces,
Quas Atavi tenuere tui. Sic omnia passim
Tempus & assidui versant mortalia casus.
Classis abit, verritque salum, quà se pede lento
In mare fert Alma exiguis inglorius undis.
Mox Lynceus subit, & ferri gravis Ilva metallis,
Et celebrata diu Tuscis Populonia factis.
Unde autem exoritur subito tam festus in auras
Clamor? qui radiant ignes? quæ murmura læta
Excipiunt venientem, & amica tonitrua classem?
Portus adest (nostri nuper dixere Liburnum)
Puppibus Hesperis, & velis notus Eois,
Conditæ ubi servantur opes, quas utraque mittit
India, quas & Arabs, quas messibus Africa dives,
Et quæ Getulo veniunt de littore merces.
Venimus interea, citò vela ferentibus Euris,
Quà consanguineus Tiberi, nec degener Arnus
In mare se Tuscum spumantibus invehit undis:
Arnus opum dives, centum pater Arnus Olorum,
Quorum Itali cantum, gressumque sequuntur Olores.
Haud procul hinc Lucæ veniens de finibus Anxur
Olim Arno miscebat aquas; nunc solus in æquor
Lapsus ad extremas sua nomina servat arenas.
Hinc & Sardinia tractus pallentis, & ingens
Corsica prospicitur, tantorum causa laborum:
Et conjuratæ quondam pervertere Pisas
Amne superfuso Capraria, parvaque Gorgon,
Quæ fuit Æthiopum extremis in finibus una
Gorgonidum Euryale, fato huc delata maligno,
Inque maris scopulum cognatis versa colubris.
Namque ferunt, postquam fatali messuit ense

Victor Abantiades caput exitiale Medusæ ;
Euryalen caræ mœrentem cæde fororis
Deseruisse locum. Sed jam ratis ostia Macræ
Præterit. Alta vides Lunæ monumenta vetustæ ,
Nec procul albenti secundum marmore montem,
Quo dives Pietas Divûm sæpe imbuit aras,
Vel levis Ambitio Regales excitat ædes.
Invitat fessas longo discrimine proras
Lunæ olim dictus, Veneris nunc nomine portus,
Delitiæ Nerei , statio fidissima nautis.
Tu tamen ire jubes, ventosque urgere faventes :
Jamque aperit sese Ligurum clarissima tellus,
Hellepontiaco quondam dominata profundo,
Quantum frugis inops, tantum auro opulenta virisque.
Assurgit, sterilique jugo prætenditur undis
Horribilis visu rupes, quanquam arte magistrâ
Culturæ patiens, & amabilis ora Lyæo :
Quam prætervectus venies, ubi surgit, & amplo
Excipiet te læta sinu Tigulina Segesta ;
Dehinc rutilas volvens Entella ad litus arenas ;
Nec longè portum Delphini intrare licebit.
Alliciet vultu regio Te culta benigno,
Suadebitque rates lento suspendere remo ;
Quippe ibi perpetuo scabras mirabere cautes
Vere tegi, & litus peregrinis fertile glebis.
Tu cave Sirenum infidias : fuge puppe citatâ
Dîs orbum pelagus, & litora surda carinis.
Et jam Porciferæ parvum pervenimus amnem :
Jam Merulam, fluviosque alios, quos dicere longum est,
Apennini omnes gelidis de rupibus ortos,
Omnes auriferâ redimitos tempora citro,
Plurima quæ passim formosis confita ripis

Fra-

Fragrantem latè pelago diffundit odorem.
 Sed vento tua prora volans, vento ocyor ipso
 Mauritii portum superat, portumque Monæci,
 Quos raptim refero, quia classem imitamur euntem,
 Quæque rapit naves, nostram rapit aura Camœnam.
 Jam mare decursum est Ligurum, jam panditur oræ
 Terminus Italicæ Varus, quem rura sequuntur
 Gallica, nimbiferis demissus ab Alpibus amnis.
 Stechadas interea velox post terga reliquit,
 Ac Te Massiliæ, FLAVI, ratis appulit arvis.
 Nunc rapidis invecus equis ad mœnia perges
 Regia, quæ vitreo partitur Sequana fluctu:
 Læto ubi Te vultu excipiet Rex inclytus armis,
 Qui formidatum Turcis accingitur ensẽm,
 Et fatis aperire viam cessantibus audet:
 Dum face, dum ferro latè Serinius hostem
 Insequitur victor, Pietatis & ultor Avorum,
 Perque volat cædes, & ad altum fulminat Istrum,
 Salve Heros invicte animis, tutela ruentis
 Pannoniæ, Dux famâ ingens, ingentior armis.
 Relligio tibi se lugens commendat, & omnis
 Europæ, Vir magne, tuâ spes nititur hastâ.
 Tempus erit, cum te spoliis Orientis onusto,
 Solvet ALEXANDER votum, fractasque superbas
 Cernet opes Asiæ, debellatumque Tyrannum.
 Tunc te sudore illustrem, multoque decorum
 Pulvere, clarus aquis, sed famâ clarior amnis
 Jordanis, cedrique ferax Carmelus, & Hermon
 Palmifer excipient, lymphâque umbrâque recenti.
 Te Tanaïm quicumque bibunt, te Caspia Regna
 Victorem, ditisque colent septem ostia Nili,
 Et tibi prædatrix marium dabit Africa pœnas.

Interea duris solvetur Græcia vinclis.
 At Divæ bifidi cultrices montis, & ipse
 Turpi à servitio tandem, te vindice, liber
 Parnassus merito reddet tibi carmine grates.

A D

MATTHIAM NALDUM

S. D. N.

*Medicum, & Cubicularium intimum.**Ex lectulo.*

NAlde, peregrinis famâ jam cognite terris,
 Quem Phœbus pater eximio complexus amore
 Edocuit citharæque modos, artemque medendi:
 Fare age quî valeant herbarum tollere succi,
 Vel saltem lenire sitim ægrotantis amici,
 Quam mihi per cunctas paulatim didita fibras
 Ossibus implicuit nuper febricula ficcis;
 Ut sive Eoo nos Lucifer axe revisit,
 Seu convexa rubens accendit sidera Vesper;
 Irrequietus agar majori percitus cæstro;
 Quàm quod Apollinæ spirat cortina Sibyllæ.
 Ergo si quis aquæ frigens mihi rivulus olim
 Vifus ab aërio clivo descendere: siquis
 Muscum inter viridem gelido manare sub antro,
 Perque cavam leni vallem manare susurro:
 Quicumque infano fons fornice ductus in urbem
 Mole super tereti peregrinas explicat undas,
 Aut vulgo ignotus secretos irrigat hortos;
 Scilicet ille mihi semper se rivulus offert,

Illius